

ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТ – ЯК ОСНОВА ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ В ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

В. В. ТІТЯЄВ, канд.екон.наук, доцент, І. М. ЗМІЇВСЬКИЙ
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Прагнення зменшити витрату ресурсів і зберегти енергію, використовуючи її максимально ефективно, є головним приводом для впровадження системи енергоменеджменту. Підвищення цін на паливо, збільшення обсягу споживаної енергії, велика кількість шкідливих відходів виробництва в повітрі і строгі вимоги законодавства в сфері енергозбереження ускладнюють регулювання сектора енергопостачання і збільшують витрати.

Енергетичний менеджмент - це система управління, заснована на проведенні набору типових вимірювань і перевірок, що забезпечує таку роботу підприємства, при якій споживається тільки абсолютно необхідне для виробництва кількість енергії. Енергетичний менеджмент - це інструмент управління підприємством, який забезпечує постійне знання розподілу і рівня споживання енергоресурсів на підприємстві, оптимального використання енергоресурсів як для виробництва, так і для потреб опалення та інших невиробничих потреб. Для досягнення цієї мети розробляють і впроваджують інноваційні управлінські рішення, більш ефективні виробничо-технологічні процедури та допоміжні процеси.

Для ефективного використання в рамках енергозбереження наявних в розпорядженні матеріальних та інтелектуальних ресурсів необхідно грамотне управління енергозбереженням на всіх рівнях. Причому, для забезпечення максимальної ефективності, управління енергозбереженням має здійснюватися не тільки на рівні держави, а й на рівні конкретних суб'єктів господарювання, населення. Для досягнення цієї мети необхідна єдина система управління енергозбереженням на різних рівнях: міждержавному, державному, галузевому, регіональному, комунальному, господарюючих суб'єктів, сім'ї (населення).

Ключові складові енергетичного управління:

- формування енергетичної стратегії з використанням передових методик і підходів;

- постійний аналіз і послідовне вдосконалення усталених робочих процесів;
- управління плануванням і споживанням енергоресурсів, зниження енергоспоживання шляхом підвищення ефективності системи;
- оснащення виробництва високоефективним обладнанням з урахуванням стратегічних цілей;
- вибір енергоефективних рішень при будівництві і введенні в експлуатацію нових промислових об'єктів;
- використання сучасних систем обліку енергії і строгий контроль їх показників.

Підвищення ефективності енергозбереження - це циклічний процес, що вимагає послідовності, координації та чіткого планування. Для вирішення цього завдання необхідно організувати продуману структуру управління і механізмів заохочення за раціональній витрата палива і електроенергії.

Впровадити систему енергоменеджменту можна при виконанні робіт за наступними напрямками:

- проведення енергоаудиту;
- вироблення та затвердження енергетичної політики;
- інформаційна підтримка;
- моніторинг енергоспоживання та ефективності використання ПЕР;
- створення необхідної стимулюючої підсистеми.

Стандарт ISO 50001 застосовується для всіх організацій, які прагнуть до забезпечення відповідності своєї діяльності заявленої політики в області енергетики.

Потенціал енергозбереження та підвищення енергоефективності в Україні оцінюється експертами як високий або дуже високий. Основне питання - як краще реалізувати економічно ефективний потенціал, виконати в першу чергу окупаються маловитратні заходи та одночасно сформувані основу для подальшого підвищення енергоефективності за рахунок технологічних інновацій. Краща українська та міжнародна практика в сфері енергоефективності дає відповідь на це питання: треба впроваджувати систему енергетичного менеджменту на основі міжнародного стандарту ISO 50001: 2011 Energy management systems - Requirements with guidance for use.